

Najczęściej zadawane pytania
dot. konkursu nr POWR.02.08.00-IP.03-00-001/17
wersja z dnia 19.07.2017 r.

- 1. Pytanie:** Czy IOK dopuszcza opracowanie więcej niż jednego modelowego rozwiązania i równoległe testowanie różnych rozwiązań w poszczególnych mieszkaniach wspomaganych, np. rozwiązanie modelowe dla osób głuchoniewidomych, rozwiązanie modelowe dla osób chorujących psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną, itd.?

Regulamin wskazuje, że Wnioskodawca ma zapewnić, iż w ramach projektu opracuje jedno modelowe rozwiązanie/standard z zakresu deinstytucjonalizacji, skierowane do osób o specyficznych potrzebach i dotyczące różnych form usług świadczonych w społeczności lokalnej. Biorąc pod uwagę specyfikę i zróżnicowanie grupy docelowej definiowanej jako „osoby z różnymi rodzajami sprzężonych niepełnosprawności, w tym co najmniej: osoby z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osoby głuchoniewidome, osoby niewidome z niepełnosprawnością fizyczną, osoby chorujące psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną” trudno sobie wyobrazić aby możliwym było opracowanie jednego modelowego rozwiązania.

Odpowiedź:

Stanowisko komórki merytorycznej Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej:

W rezultacie wszystkich spotkań w trakcie opracowywania fiszki projektu, które odbyły się również z udziałem przedstawicieli ROPS i IZ PO WER ustalono, że dla grupy „osoby z różnymi rodzajami sprzężonych niepełnosprawności, w tym co najmniej: osoby z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną, osoby głuchoniewidome, osoby niewidome z niepełnosprawnością fizyczną, osoby chorujące psychicznie z niepełnosprawnością fizyczną” będzie opracowany jeden model w następujący sposób: wspólna „podstawa” modelu plus modelowe rozwiązywania alternatywne dla poszczególnych rodzajów niepełnosprawności sprzężonej, które mogą być wykorzystane, w wypadku konieczności objęcia wsparciem osoby z konkretną niepełnosprawnością. Czyli jeden model, ale z przedstawionymi różnymi możliwościami przykładowo, np. w zakresie świadczenia usług w mieszkaniu wspomaganim. W modelu zostanie opracowany katalog usług. Dla wszystkich osób z grupy wpisujemy w model usługę 1, 2, 3 dla osób z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną – 1, 2, 3, a dodatkowo, 4 i 5, a dla osób głuchoniewidomych – 1, 2, 3 i dodatkowo 6, 7.

- 2. Pytanie:** Czy kamień II milowy projektu, może trwać dłużej niż 35 miesięcy?

Odpowiedź: Wprowadzenie kryterium kamieni milowych ma na celu usystematyzowanie działań w projekcie oraz określenie ram czasowych dla poszczególnych etapów jego realizacji, czyli II kamień milowy powinien rozpocząć się w ciągu 43 miesięcy od daty podpisania umowy. Czas trwania prac w tymże kamieniu milowym określono na 35 miesięcy, aby kolejne

5 miesięcy przeznaczyć na III kamień milowy (łączny okres realizacji projektu maksymalnie 48 miesięcy).

- 3. Pytanie:** Jak powinny wyglądać przepływy finansowe i w jaki sposób powinna być uregulowana współpraca pomiędzy Wnioskodawcą/Partnerem (Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej/Organizacja pozarządowa) a gminą, na której terytorium i na jej majątku (lokal gminy), będzie przeprowadzany pilotaż przy założeniu, że gmina nie jest Partnerem w projekcie, a jednocześnie ma zachować trwałość rezultatów?

Czy możliwe jest następujące rozwiązanie określające obowiązki stron (gminy i Wnioskodawcy/Partnera)? Zadaniem gminy byłoby udostępnienie lokalu mieszkalnego na potrzeby projektu na podstawie umowy użyczenia lub najmu lokalu, a wszelkie wydatki w okresie realizacji pokrywane byłyby przez drugą stronę umowy czyli Wnioskodawcę lub Partnera z projektu; np. koszty adaptacji pomieszczeń, wyposażenie, opłaty eksploatacyjne. Przepływy finansowe pomiędzy Wnioskodawcą/Partnerem, a gminą dotyczące pokrywania kosztów eksploatacyjnych dokonywane byłyby na podstawie faktur/not obciążeniowych wystawianych przez gminę na rzecz Wnioskodawcy/Partnera. Pozostałe płatności dotyczące prowadzenia mieszkań wspomaganých byłyby dokonywane przez Wnioskodawcę/Partnera na rzecz wykonawców usług, z uwagi na bezpośrednie zawarcie umów pomiędzy tymi podmiotami.

Odpowiedź: (Stanowisko IZ PO WER z dnia 3 lipca br.). Przy założeniu, że jednostki samorządu terytorialnego, na terenie których odbędzie się pilotaż nie są ani beneficjentem ani partnerem w powyższych projektach, przepływy finansowe nie mogą dotyczyć tych JST (gmin). Nie ma zatem możliwości aby gmina wystawiała fakturę lub notę obciążeniową na rzecz beneficjenta tak jak zaproponowano. W opinii Instytucji Zarządzającej model współpracy w ramach ww. projektów pomiędzy beneficjentem a JST powinien wyglądać następująco:

- a) Rolą gminy powinno być wyłącznie udostępnienie lokalu mieszkalnego na potrzeby projektu i przyjęcie zobowiązania, że przeznaczenie takiego lokalu nie zmieni się przez okres co najmniej 3 lat od zakończenia realizacji projektu.
- b) Zadaniem beneficjenta powinno być zaś pokrycie kosztów doprowadzenia lokalu do oczekiwanego standardu, tj. adaptacji pomieszczeń i jego wyposażenia oraz pomoc dla uczestnika projektu w zapewnieniu finansowania użytkowania i prowadzenia mieszkania wspomaganego.

Podkreślić należy, że celem projektu winno być wypracowanie takiego modelu współpracy, aby docelowo możliwe było samodzielne utrzymanie mieszkania wspomaganego przez jego użytkowników poza projektem współfinansowanym z EFS. W związku z tym, należy zapewnić, aby koszty utrzymania takiego mieszkania/eksploatacji ponoszone były bezpośrednio przez uczestnika projektu. Istotnym elementem modelu mieszkań wspomaganých powinno być zapewnienie, że ich utrzymanie będzie prowadzone z wykorzystaniem obowiązującego systemu pomocy mieszkaniowej udzielanej poza projektami EFS przez instytucje samorządowe, PFRON i inne (np. dodatek mieszkaniowy, obniżka czynszu, zryczałtowany dodatek energetyczny, etc.). W świetle powyższego, uczestnik powinien być (o ile to możliwe) stroną umów zawieranych z wykonawcami na świadczenie określonych usług w użytkowanym lokalu, np. czynsz, dostarczanie energii, gazu, itd. Beneficjent powinien zaś wspierać uczestnika i pomagać mu w ewentualnym uzyskaniu pomocy mieszkaniowej (w porozumieniu z gminą, która odpowiada za udzielenie tego rodzaju wsparcia).

W początkowym okresie użytkowania lokalu nie jest także wykluczona finansowa partycypacja beneficjenta w kosztach utrzymania lokalu (na zasadach refundacji części kosztów eksploatacyjnych). Dodatkowo, należy zwrócić uwagę, że w ramach przedmiotowych projektów beneficjent finansuje adaptację pomieszczeń, których nie jest właścicielem. Powyższe należy przeanalizować w kontekście systemu podatkowego i korzyści jakie z tego faktu potencjalnie może uzyskać gmina.

- 4. Pytanie:** W świetle pisma Ministerstwa Rozwoju z dnia 3 lipca br. w sprawie finansowanie kosztów utrzymania mieszkań w okresie wdrażania modelu proszę o odpowiedź na poniższe pytanie?

Czy w przypadku jeżeli mieszkanie gminne jest przekazane do podmiotu zewnętrznego np.: jednostki budżetowej gminy lub spółki gminnej (np.: ZBiLK, TBS) w trwałą zarząd, lub najem, lub użyczenie (zgodnie z ustawą o gospodarce nieruchomościami), a następnie od tego podmiotu ROPS lub partner projektu wynajmowałby lub użyczał to mieszkanie – w takiej sytuacji nie ma przepływów finansowych między projektem a gminą – czy tak ponoszone koszty byłyby kwalifikowalne do dofinansowanie z projektu? Nadmieniam również, że w ramach konkursu wypracowanych będzie 6 modeli – dla różnych grup odbiorców. Każda z tych grup ma inne bariery czy preferencje. Na przykład, w przypadku osób z autyzmem kwestia samodzielnego zamieszkania jest wprowadzana powoli. Osoba z autyzmem najpierw przebywa w nowym miejscu od kilku minut do kilku godzin, potem zaczyna pomieszkiwać, na początek często bez noclegów, a dopiero po pewnym czasie, zaczyna zostawać w mieszkaniu na noc i dzień. Każdy przypadek jest indywidualny i trudny do przewidzenia. Niejednokrotnie rotacja mieszkańców jest duża. W takich okolicznościach trudno od początku spisać z uczestnikiem (mieszkańcem) umowę, w której zostanie on zobowiązany do ponoszenia kosztów.

Odpowiedź: IOK nie widzi zastrzeżeń co do ww. opisanego rozwiązania. Z uwagi na skomplikowany charakter konkursu w regulaminie nie narzucono sztywnych zapisów co do sposobów finansowania/utrzymania mieszkań wspomaganych. Należy szukać takich rozwiązań, aby docelowo możliwe było samodzielne utrzymanie mieszkania wspomagane przez jego użytkowników poza projektem współfinansowanym z EFS, a wszelkie działania do tego zmierzające powinny być zgodne z obowiązującym prawem, wytycznymi i ideą deinstytucjonalizacji.

- 5. Pytanie:** W związku z wątpliwościami dot. limitu przeznaczonego na cross-financing w ramach konkursu POWR.02.08.00-IP.03-00-001/17, pozwolę sobie skierować następujące pytanie:

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach EFRR, EFS oraz FS na lata 2014-2020 (Podrozdział 6.8 pkt 3 i 6) szczegółowe warunki rozliczania wydatków w ramach cross-financingu w danym programie operacyjnym określają wytyczne programowe lub umowa o dofinansowanie, z zastrzeżeniem podrozdziału 8.6 pkt 5, przy czym dokumenty te określają co najmniej warunki kwalifikowania przekroczenia na etapie końcowego rozliczenia projektu limitu wydatków w ramach cross-financingu. Zgodnie ze wzorem umowy o dofinansowanie (§ 2 ust. 7) wydatki w ramach Projektu na zakup środków trwałych oraz wydatki w ramach cross-financingu, o których mowa w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności, nie mogą przekroczyć limitów określonych we Wniosku. W związku z tym, że we wzorze umowy o dofinansowanie nie doprecyzowano, czy chodzi o limit procentowy, czy kwotowy, zwracamy się z prośbą o potwierdzenie, że w tym

przypadku chodzi o limit kwotowy, co można domniemywać w oparciu o następujący zapis Wytycznych (Podrozdział 6.12.1 pkt 6 oraz 8.6 pkt 5): wydatki ponoszone w ramach cross-finansingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne?

Odpowiedź: Odpowiedź na to pytanie częściowo pojawiła się już w części 2 FAQ niniejszego konkursu, tj. wydatki w ramach cross-finansingu nie mogą przekroczyć **5% wydatków kwalifikowalnych**. Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 Podrozdział 6.12.1 Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych, punkt 6 – „*W ramach projektów współfinansowanych z EFS, dopuszczalny procentowy poziom wartości wydatków na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 3500 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach cross-finansingu określany jest przez IZ PO w PO lub w SZOOP, pod warunkiem zachowania zgodności z zapisami PO i rozporządzenia ogólnego oraz zasadności przyjęcia określonego poziomu w danym typie projektów. Wydatki ponoszone na zakup środków trwałych oraz cross-finansingu powyżej dopuszczalnej kwoty określonej w zatwierdzonym wniosku o dofinansowanie projektu są niekwalifikowalne*”. Zakres stosowania cross-finansingu o wartości 5% wydatków kwalifikowalnych projektu na warunkach określonych w Wytycznych, został zawarty w Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych, Rozdział II Opis Poszczególnych Osi Priorytetowych PO oraz poszczególnych Działań/Poddziałań (aktualnie obowiązująca wersja z dnia 8 marca br., str. 81). Podsumowując, IOK sprawdzając wniosek o dofinansowanie projektu, weryfikuje (w części V. Budżet projektu), czy wydatki w ramach cross-finansingu nie przekraczają **5% wydatków kwalifikowalnych (wartość projektu ogółem)**. We wniosku o dofinansowanie wpisana jest kwota stanowiąca 5% wartości projektu ogółem i tej wartości nie można przekroczyć.

Przed wszystkim należy pamiętać, iż „*wszelkie inwestycje w infrastrukturę opieki i usługi wsparcia powinny być dokonywane w kontekście przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności*” (Wykorzystanie funduszy Unii Europejskiej w celu przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności – zestaw narzędzi (str. 21), link:

http://www.deinstitutionalisationguide.eu/wp-content/uploads/2016/04/Toolkit_Polish-version.pdf

6. **Pytanie:** W regulaminie konkursu w zakresie mieszkalnictwa wspomaganego zawarto zapis w brzmieniu: *"Wnioskodawca wdroży opracowany model/standard na rzecz deinstytucjonalizacji usług na terenie 5 gminnych jednostek samorządu terytorialnego, zróżnicowanych pod względem sytuacji społeczno- gospodarczej. Wnioskodawca przedstawi we wniosku o dofinansowanie metodologię doboru i rekrutacji gmin do projektu. Uwaga! Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie pkt. 4.1 „Zadania”. Jednocześnie, wniosek o dofinansowanie zawiera pole 3.2 Grupy docelowe, w które należy wpisać m.in. " (...) w jaki sposób zrekrutujesz uczestników projektu, w tym jakimi kryteriami posłużysz się rekrutując ich, uwzględniając podział K/M i kwestię zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami"*. Wydaje się, że właściwym miejscem wniosku o dofinansowanie, w którym powinny zostać wpisane informacje na temat kryteriów rekrutacji jest pole 3.2 a nie 4.1.

Odpowiedź: W regulaminie konkursu wskazano miejsce opisu jako punkt 4.1, lecz jeżeli opis zostanie zamieszczony w punkcie 3.2 to też jest prawidłowo. Należy podkreślić, iż IOK będzie weryfikowała zapisy w całym wniosku o dofinansowanie, a z uwagi na ograniczoną liczbę znaków w każdym z tych punktów, możliwe jest także zamieszczenie opisu uzupełniającego w Punkcie – „Uzasadnienie kosztów” pod szczegółowym budżetem projektu.

7. **Pytanie:** Zgodnie z Regulaminem konkursu grupą docelową są jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. Zgodnie z formularzem wniosku wymagane jest opisanie istotnych cech uczestników (osób lub podmiotów), którzy zostaną objęci wsparciem, potrzeb i oczekiwań uczestników w kontekście wsparcia, które ma być udzielane w ramach projektu, barier, na które napotykają uczestnicy projektu, sposobu rekrutacji uczestników projektu, w tym kryteriów uwzględniających podział K/M i kwestię zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Specyfika konkursu wskazuje na to, że grupą docelową (uczestnikami, do których ostatecznie trafi wsparcie) będą nie tyle podmioty - tj. JST (tu: gminy), ile ich mieszkańcy, czyli można domniemywać, że grupą docelową będą gminy rozumiane jako wspólnoty mieszkańców. Czy takie rozumienie grupy docelowej jest prawidłowe?

Powyższa kwestia jest o tyle istotna, że przekłada się na konstrukcję projektu, a w szczególności na sposób opisu problemów/potrzeb/barier potencjalnej grupy docelowej - wątpliwości budzi bowiem to, w jaki sposób należy opracować koncepcję projektu, a w szczególności - czy wyjść od problemów/potrzeb/barier osób niepełnosprawnych (które zostaną złagodzone/rozwiązane wskutek działań projektowych), czy też nacisk powinien być położony na problemy gmin we wsparciu osób niepełnosprawnych (np. braki w zakresie zasobów mieszkalnictwa wspomaganego, odpowiedniej kadry itp.)?

Odpowiedź: Grupą docelową są gminy, ale w pilotażu też osoby – beneficjenci ostateczni, dla których opracowywane są standardy. Bariery i ich niwelowanie trzeba opisać zgodnie z wytycznymi.

8. **Pytanie:** Czy Partnerzy projektu (tu: gminy) mogą być jednocześnie grupą docelową projektu? Wydaje się, że zapisy dokumentacji konkursowej tego nie wykluczają. Zgodnie z Regulaminem w skład partnerstwa ma wchodzić minimum 1 organizacja pozarządowa o zasięgu lokalnym lub regionalnym, prowadząca działalność statutową na rzecz osób, których dotyczy opracowany standard oraz podmioty wskazane w SZOOP (tu: jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne). Oznaczałoby to, że wskazane w SZOOP podmioty, tj. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne (wymienione w SZOOP m.in. jako grupy docelowe), mogłyby być równocześnie Partnerem i grupą docelową projektu. Czy takie rozumienie Partnerstwa byłoby prawidłowe?

Odpowiedź: Zapisy dokumentacji konkursowej nie wykluczają takiego rozwiązania.

9. **Pytanie:** Czy częściowa odpłatność uczestników za korzystanie z mieszkań wspomaganých stanowić będzie dochód projektu podlegający zwrotowi do IOK?

Odpowiedź: Wkład finansowy użytkownika mieszkania nie może być wykazany w budżecie projektu. W budżecie projektu powinna się znaleźć tylko kwota refundacji dla uczestnika projektu w odpowiedniej wysokości, tj. w stosunku do kosztów eksploatacji mieszkania jakie ponosi uczestnik.

10. Pytanie: W związku z różnym podejściem IOK w Polsce w zakresie kryterium dot. obrotu nasuwa się następujące pytanie: Czy w przypadku, gdy Beneficjentem projektu jest jednostka sektora finansów publicznych (JSFP), natomiast Partnerem są zarówno jednostki sektora finansów publicznych, jak i jednostki spoza tego sektora (tu: gminy oraz organizacja pozarządowa) kryterium obowiązuje i weryfikowane będzie w poniższy sposób? Łączny obrót (tu: wartość przychodów) Partnerów niebędących JSFP za ostatni zatwierdzony rok obrotowy lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy jest równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków Partnerów niebędących JSFP w ocenianym projekcie i innych projektach realizowanych w ramach EFS, których stroną umowy o dofinansowanie jest instytucja, w której dokonywana jest ocena formalna wniosku w roku kalendarzowym, w którym wydatki są najwyższe?

Odpowiedź: Kryterium formalne dotyczące obrotu w przedmiotowym konkursie (str. 12,13 regulaminu konkursu) brzmi: *„Wnioskodawca oraz partnerzy krajowi, ponoszący wydatki w danym projekcie z EFS, posiadają łączny obrót za ostatni zatwierdzony rok obrotowy zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.) (jeśli dotyczy) lub za ostatni zamknięty i zatwierdzony rok kalendarzowy równy lub wyższy od łącznych rocznych wydatków w ocenianym projekcie i innych projektach realizowanych w ramach EFS, których stroną umowy o dofinansowanie jest instytucja, w której dokonywana jest ocena formalna wniosku w roku kalendarzowym, w którym wydatki są najwyższe”*. W przypisach zamieszczono informację, iż: *„W przypadku podmiotów niebędących jednostkami sektora finansów publicznych jako obroty należy rozumieć wartość przychodów (w tym przychodów osiągniętych z tytułu otrzymanego dofinansowania na realizację projektów) osiągniętych w ostatnim zatwierdzonym roku przez danego wnioskodawcę/ partnera (o ile dotyczy) na dzień składania wniosku o dofinansowanie. Kryterium nie dotyczy jednostek sektora finansów publicznych. W przypadku realizacji projektów w partnerstwie pomiędzy podmiotem niebędącym jednostką sektora finansów publicznych oraz jednostką sektora finansów publicznych porównywane są tylko te wydatki i obrót, które dotyczą podmiotu niebędącego jednostką sektora finansów publicznych. W przypadku projektów, w których udzielane jest wsparcie zwrotne w postaci pożyczek lub poręczeń jako obrót należy rozumieć kwotę kapitału pożyczkowego i poręczeniowego, jakim dysponowali wnioskodawca/ partnerzy (o ile dotyczy) w poprzednim zamkniętym i zatwierdzonym roku obrotowym. W przypadku gdy projekt trwa dłużej niż jeden rok kalendarzowy należy wartość obrotów odnieść do roku realizacji projektu, w którym wartość planowanych wydatków jest najwyższa”*.

Dodatkowo, zgodnie z pismem IZ PO WER (Ministerstwo Rozwoju) z dnia 9 lutego 2017 r. o sygnaturze: DZF-IV.7620.11.2017.JSt.1, w świetle art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz.U. z 2014 r., poz. 1146, dalej jako: „ustawa wdrożeniowa 2014-2020”): „umowa o dofinansowanie projektu może zostać podpisana, a decyzja o dofinansowaniu projektu może zostać podjęta, jeżeli projekt spełnia wszystkie kryteria, na podstawie których został wybrany do dofinansowania. Zgodnie z brzmieniem ww. kryterium formalnego, potencjał finansowy wnioskodawcy i partnera jest oceniany łącznie. I jeszcze raz należy jednak podkreślić, że omawiane kryterium nie dotyczy wnioskodawców będących jednostkami sektora finansów publicznych.

W przypadku realizacji projektów w partnerstwie pomiędzy podmiotem niebędącym jednostką sektora finansów publicznych, a jednostką sektora finansów publicznych porównywane są tylko te wydatki i obrót, które dotyczą podmiotu niebędącego jednostką sektora finansów publicznych.

W przypadku, gdy ten sam podmiot występuje jako beneficjent (lider) w np. innych projektach, których stroną umowy jest IOK – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, a umowa o dofinansowanie jednego z nich została już podpisana, wówczas przed podpisaniem kolejnej umowy weryfikowane jest, czy w kolejnym projekcie partnerstwo ma wystarczający potencjał finansowy do realizacji tego projektu, bowiem potencjał finansowy wnioskodawcy i partnera/ów jest oceniany łącznie. W projekcie weryfikujemy łącznie potencjał finansowy wnioskodawcy i partnera w odniesieniu do wydatków w roku kalendarzowym, w którym łączne wydatki wnioskodawcy i partnera są najwyższe w ocenianym projekcie z uwzględnieniem podpisanej już wcześniej umowy o dofinansowanie projektu, gdzie w ocenianym projekcie partner jest liderem projektu. W sytuacji, gdy łącznie wnioskodawca i partner projektu posiadają odpowiedni potencjał finansowy do realizacji projektu, powinien zostać oceniony pozytywnie. Natomiast, gdy łączny potencjał finansowy nie jest odpowiedni do realizacji projektu, wówczas to kryterium powinno zostać ocenione negatywnie.

„IZ PO WER podkreśla, że przy ponownej weryfikacji kryteriów dokonywanych przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, w sytuacji, gdy oceniony projekt nie spełnia kryterium wyboru w PO WER, podstawą od odstąpienia od podpisania umowy o dofinansowanie jest art. 52 ustawy wdrożeniowej 2014-2020”.

11. Pytanie: Zgodnie z Regulaminem konkursu Wnioskodawca zapewni zgodność projektu z Ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności. Z uwagi na szeroki zakres (ogólność) kryterium nasuwa się pytanie, jakie minimum informacji w tym zakresie musi być zawarte w treści wniosku o dofinansowanie, aby kryterium mogło zostać uznane za spełnione? Czy wystarczające byłoby zawarcie we wniosku deklaracji Wnioskodawcy dot. zamiaru zapewnienia zgodności z ww. wytycznymi?

Odpowiedź: Tak, wystarczy deklaracja zgodnie z zapisami Załącznika 11 - Lista sprawdzająca do wniosku o dofinansowanie PO WER. Wprowadzenie tegoż kryterium wynika z konieczności zapewnienia zgodności wypracowanych rozwiązań z Ogólnoeuropejskimi wytycznymi dotyczącymi przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności. Wymagania co do znajomości *Ogólnoeuropejskich wytycznych...* są kwestią oczywistą, dodatkowo link:

http://www.deinstitutionalisationguide.eu/wp-content/uploads/2016/04/Common-European-Guidelines_Polish-version.pdf

12. Pytanie: Zgodnie z obowiązującą wersją Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków nie funkcjonuje już pojęcie zlecenia usług merytorycznych oraz 30% limit na tego typu usługi. W Instrukcji wypełniania wniosku zawarte zostały jednak wymogi dot. zlecenia usług merytorycznych (max. 30% wartości projektu). Czy to oznacza, że IOK zamierza te wymogi jednak weryfikować?

Odpowiedź: Nie, IOK nie będzie weryfikować limitu zadań zleconych.

13. Pytanie: Czy w ramach modelu, który ma zostać przygotowany w projekcie można założyć takie rozwiązania, jak:

- a) pobyt matki osoby niepełnosprawnej intelektualnie (ONI) z dwójką swoich dzieci (nie ma innego sposobu, aby uczestniczyła w pilotażu)? Co z kosztami utrzymania?
- b) pobyt osoby z NI z opiekunem prawnym (np. z matką, ojcem, rodzeństwem) - przynajmniej w okresie adaptacyjnym? Co kosztami utrzymania?
- c) zamieszkania osoby korzystającej z mieszkania (osoby z niepełnosprawnością) razem z asystentem osoby niepełnosprawnej lub trenerem, który będzie wprowadzał do samodzielności?
- d) mieszkanie koedukacyjne, np. 2 kobiety w jednym pokoju, 1 mężczyzna w drugim pokoju? Czy raczej użytkownicy jednej płci – kwestia korzystania np. ze wspólnej łazienki obcych sobie osób?

Odpowiedź:

- a) To indywidualny przypadek. Projekt nie polega na rozdzielaniu mieszkań. Może osoba z niepełnosprawnością posiadająca dwoje dzieci, ale nie musi ona mieszkać w mieszkaniu wspomaganym tylko np. własnym. Jeden z możliwych kosztów utrzymania, np. z zasobów komunalnych przy wprowadzeniu odpowiednich usług.
- b) Kwestia do rozważenia indywidualnego, uwzględniająca przede wszystkim dobro osób, dla których standardy są tworzone. Może być też tak, że osoba niepełnosprawna intelektualnie nie chce mieszkać z opiekunem prawnym, tylko chce być samodzielną.
- c) Całodobowa opieka jest bardzo kosztowna. Należy rozważyć zasadność takiego rozwiązania, mając na uwadze m.in. koszt opieki oraz to, iż osoby, które pełnią rolę tego asystenta mogą się zmieniać, niemniej jednak istnieje możliwość przetestowania takiego rozwiązania.
- d) To zależy od woli uczestników, należy zawsze zachować odpowiednią wrażliwość i delikatność w takich działaniach.

Celem wszystkich działań przewidzianych w tymże projekcie powinno być **zapewnienie zindywidualizowanej opieki i wsparcia, włączenia społecznego oraz poszanowania praw użytkowników usług.**

14. Pytanie: Czy w ramach pilotażu mieszkalnictwa wspomaganego wariantowo można założyć prowadzenie obu form: zarówno mieszkania treningowego jak i mieszkania wspieranego? Chodzi o rotacyjność pobytów: treningowe – tylko okresowe (treningi usamodzielniające), wspierane – okresowe lub na stałe (wsparcie bardziej opiekuńcze lub asystenckie).

Odpowiedź: Regulamin konkursu nie zabrania takiego łączenia.

15. Pytanie: Czy można założyć, że użytkownicy mieszkania mają swój wkład finansowy (np. zakup wyżywienia i środków czystości, koszt mediów) w ramach treningu gospodarowania własnymi środkami pieniężnymi?

Odpowiedź: Kwestia do rozpatrzenia indywidualnego w procesie tworzenia danego modelu/standardu. Jeżeli wystąpi taka sytuacja, wkład finansowy użytkownika mieszkania nie może być wykazany w budżecie projektu.

16. Pytanie: Czy można zakładać całodobowy koszt utrzymania osób niepełnosprawnych intelektualnie w mieszkaniach (szczególnie koszt wyżywienia) – również w odniesieniu do osób przebywających w ciągu dnia w placówkach dziennego pobytu? Zakładamy, że w mieszkaniu znajdą się zarówno osoby korzystające z takich ośrodków, jak i pozostające bez wsparcia dziennego. Co wtedy z utrzymaniem opieki nad osobami pozostającymi w mieszkaniu?

Odpowiedź: Należy zapewnić opiekę i usługi dostosowane do sprawności osoby pozostającej w mieszkaniu.

17. Pytanie: Jeżeli mieszkanie będzie dostępne w miejscu o słabej komunikacji, czy można założyć zakup środka transportu do przewożenia osób z mieszkania do miejsca dziennej aktywności i z powrotem (SDS, WTZ, ZAZ, CIS.. itp.) ? Czy w ogóle lokalizacja mieszkania w okolicy o bardzo słabej komunikacji jest możliwa?

Odpowiedź: Nie jest możliwa, ale idea deinstytucjonalizacji nie polega na izolacji osób, tylko na stworzeniu warunków, aby osoba mogła pozostać w środowisku jej przyjaznym (chodzi o infrastrukturę i zapewnienie usług). Środków transportu nie zakupujemy w ramach projektu.

18. Pytanie: Czy partner pozarządowy projektu może w ramach kosztów projektu zakupić nieruchomość z przeznaczeniem na mieszkanie wspomagane?

Odpowiedź: Nie może zakupić ze środków projektowych.

19. Pytanie: Czy z każdej gminy, która udostępnia mieszkanie treningowe powinien być przedstawiciel do opracowania modelowego standardu?

Odpowiedź: Tak, wynika to z fiszki projektu i regulaminu konkursu.

20. Pytanie: Czy na etapie projektu beneficjenci mają lub mogą ponosić koszty życia w ww. mieszkaniu?

Odpowiedź: Pytanie nie jest precyzyjne. Wszystko zależy od sytuacji mieszkańca/uczestnika. Usługi świadczone w mieszkaniu wspomagany muszą być realizowane w ramach projektu. Natomiast inne w zależności od okoliczności, np. w mieszkaniu jest świadczona usługa rehabilitacji w określonym zakresie, jeżeli mieszkaniec życzy sobie dodatkowych usług – może sam pokrywać ich koszt. Podobnie z wyżywieniem. Potencjalni projektodawcy powinni oprzeć się na uchwałach gmin, które prowadzą takie mieszkania.

21. Pytanie: Czy przy modernizacji i odbiorze do użytku mieszkania powinien być zaangażowany inspektor budowlany?

Odpowiedź: Wszelkie dostosowania pomieszczeń powinny być dokonywane zgodnie z odrębnymi przepisami.

22. Pytanie: Czy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy mogą być beneficjentami projektu?

Odpowiedź: Tak, mogą.

23. Pytanie: Czy w ramach projektu są jakieś ograniczenia odnośnie długości korzystania i przebywania uczestników projektu (osób z niepełnosprawnością) w mieszkaniu wspomagany?

Odpowiedź: Nie ma ograniczeń, mogą przebywać na czas nieokreślony. Zależy od sytuacji danej osoby/uczestnika – zgodnie z przygotowanym i modyfikowanym planem.

24. Pytanie: Czy poprzez niżej wymienioną odpowiedź umieszczoną na Państwa stronie - pytania i odpowiedzi:

„Podsumowując, zawarcie partnerstwa przez 3 podmioty, w tym Samorząd Województwa – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (Lider), organizację pozarządową statutowo zajmującą się odnośną grupą docelową (partner), gmina 1 (partner) w terminie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie, a następnie poszerzenie go o 3 kolejne podmioty (gmina 2, gmina 3, gmina 4) już na etapie realizacji projektu, tj. po podpisaniu umowy o dofinansowanie, jest dopuszczalne przez IOK, jednak należy pamiętać, że ocenie będzie podlegał wniosek o dofinansowanie, gdzie wskazane zostało partnerstwo zawarte przez Lidera, organizację pozarządową i gminę 1 (partner) i treść tam zawarta będzie decydowała o tym, czy zostanie oceniony pozytywnie przez Komisje Oceny Projektów i w konsekwencji czy projekt rekomendowany będzie do dofinansowania. Zawarcie kolejnych partnerstw, jeżeli jest uzasadnione, następuje oczywiście pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów nałożonych konkursem”

można rozumieć, iż w toku realizacji projektu, poprzez zmianę wniosku o dofinansowanie będzie możliwe zawarcie kolejnych partnerstw z 5 samorządami gminnymi, które zostaną wybrane wg ustalonej metodologii w I kamieniu milowym?

Odpowiedź: Nie, zacytowany fragment należy czytać z całościową odpowiedzią udzieloną przez IOK w dniu 7 czerwca br. i w kontekście zadanego tamże pytania. Wprowadzenie dodatkowego Partnera ma charakter wyjątkowy, a zapis na stronie 15 regulaminu konkursu, w brzmieniu:

„Postanowienia te nie mają zastosowania do sytuacji, kiedy w trakcie realizacji projektu wprowadzany jest dodatkowy partner (kolejny lub w miejsce dotychczasowego partnera, który np. zrezygnował)”, odnosi się do sytuacji, gdy:

- a) Partner projektu wycofuje się z realizacji projektu (np. przed podpisaniem umowy o dofinansowanie, w trakcie trwania umowy), to Wnioskodawca ma możliwość wyboru kolejnego Partnera na miejsce poprzedniego, pod warunkiem, zachowania odpowiedniego trybu wyboru oraz, że nowy podmiot będzie spełniał takie same oczekiwania jak poprzedni i zapewni tym samym prawidłową realizację projektu. Wnioskodawca w takiej sytuacji, może też – jeżeli jest to możliwe, realizować projekt w mniejszym liczbowo partnerstwie.
- b) Jeżeli w trakcie realizacji projektu zaistnieje potrzeba wprowadzenia dodatkowego Partnera, jest taka możliwość, pod warunkami wskazanymi w pkt. a). Należy pamiętać, że ocenie będzie podlegał wniosek o dofinansowanie złożony na konkurs i treść tam zawarta będzie decydowała o tym, czy zostanie oceniony pozytywnie przez Komisje Oceny Projektów i w konsekwencji czy projekt rekomendowany będzie do dofinansowania. Zawarcie kolejnych partnerstw, jeżeli jest uzasadnione, następuje oczywiście pod warunkiem spełnienia wszystkich wymogów nałożonych konkursem.

25. Pytanie: Czy ewentualnie możliwe (kwalifikowalne) będzie w ramach projektu przekazywanie samorządom gminnym środków na wdrożenie wypracowanego standardu w formie porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych na podstawie art. 8 ust. 2 ustawy i 8 a z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 486 ze zm.) oraz art. 220 ustawy z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.)?

Odpowiedź: Z uwagi na skomplikowany charakter konkursu w regulaminie nie narzucono sztywnych zapisów co do sposobów finansowania/utrzymania mieszkań wspomaganych. Należy szukać takich rozwiązań, aby docelowo możliwe było samodzielne utrzymanie mieszkania wspomaganego przez jego użytkowników poza projektem współfinansowanym z EFS, a wszelkie działania do tego zmiernające powinny być zgodne z obowiązującym prawem, wytycznymi i ideą deinstytucjonalizacji.

26. Pytanie: Czy koszty dokumentacji projektowej i kosztorysu dostosowania mieszkania wspomaganego do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych np. wykonanie podjazdu, a także ustanowienie nadzoru budowlanego stanowi koszt kwalifikowany?

Odpowiedź: Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 Cross-financing w ramach projektów współfinansowanych z EFS może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

W przypadku projektów współfinansowanych z EFS cross-financing może dotyczyć wyłącznie:

- a) zakupu nieruchomości,
- b) zakupu infrastruktury, przy czym poprzez infrastrukturę rozumie się elementy nieprzenośne, na stałe przytwierdzone do nieruchomości, np. wykonanie podjazdu do budynku, zainstalowanie windy w budynku,
- c) dostosowania lub adaptacji (prace remontowo - wykończeniowe) budynków i pomieszczeń.

Mając na uwadze powyższe, koszty dokumentacji projektowej i kosztorysu dostosowania mieszkania wspomaganego do potrzeb osób niepełnosprawnych i starszych, np. wykonanie podjazdu, a także ustanowienie nadzoru budowlanego stanowią koszt kwalifikowalny w projekcie w ramach cross-financingu.

27. Pytanie: Czy sieć współpracy w zakresie wymiany doświadczeń, którą powoła IOK, przewidzieliście Państwo do realizacji jako zadanie merytoryczne w projekcie? Tzn., czy należy tu zaplanować jakieś działania ze strony Wnioskodawcy, czy jedynie bierzemy pod uwagę koszt delegacji na spotkania rozliczany w ramach kosztów pośrednich?

Odpowiedź: Planowane działania związane z powołaniem sieci współpracy leżą po stronie IOK, dlatego też nie powinno być zadania merytorycznego w tym zakresie, a koszt delegacji na spotkania może zostać rozliczony w ramach kosztów pośrednich. Aby spełnić kryterium dostępu o brzmieniu: "Wnioskodawca zobowiąże się do współpracy z pozostałymi Wnioskodawcami wyłonionymi w ramach konkursu oraz Instytucją Organizującą Konkurs

w ramach sieci współpracy w zakresie wymiany doświadczeń, którą powoła Instytucja Organizująca Konkurs w celu wspólnej ewaluacji podejmowanych działań. Wnioskodawca będzie brał udział w spotkaniach organizowanych przez Instytucję Organizującą Konkurs", należy w treści wniosku o dofinansowanie, w punkcie 4.1 ująć informację, iż Wnioskodawca zobowiąże się do współpracy z pozostałymi Wnioskodawcami wyłonionymi w konkursie i IOK w ramach sieci współpracy. Dokładniejsze wskazówki odnośnie poprawności i kompletności ujęcia zapisów we wniosku o dofinansowanie dostarcza Załącznik 11 - Lista sprawdzająca do wniosku o dofinansowanie PO WER.